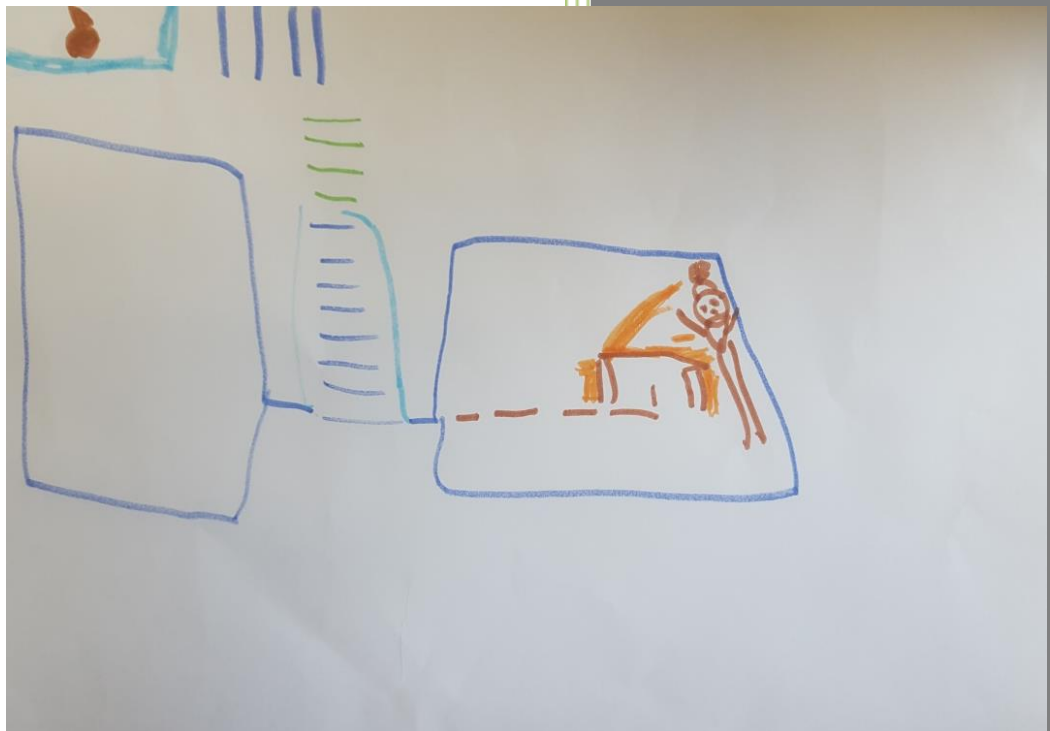


Aardrijkskunde in groep 1/2.



*Naam: Tamira Oosting
Studentnummer: 2527537
SLB: Nina Plompen
Basisschoolcoach: Helma Otten
School: Dommelrode
Mentor: Petra van Dijk*

Inhoudsopgave

Verhaallijn.....	2
Episode 1, activiteit: 6.....	3
Episode 2, activiteit: 1.....	8
Theorie en de kennisbasis van aardrijkskunde.....	14
Bronnenlijst.....	16

Verhaallijn

Door bij de actualiteit aan te sluiten (3.19) past dit verhalend ontwerp bij Sinterklaas. Het gaat namelijk over een piet die de hulp van de kinderen erg hard nodig heeft. Dit laat hij weten via een brief die opeens bij ons in de klas ligt. In die brief vraagt hij om hulp, maar hij wil eerst even weten of de kinderen dat wel kunnen doen. Dus daarom heeft hij een test opdracht in de eerste brief zitten. De kinderen moeten de pepernoten die in de brief zitten, gaan verdelen over de kinderen. Hebben we genoeg? Te veel? Hoeveel te veel? Dit moeten de kinderen aan zwarte piet laten weten want zo kan hij zien of ze slim genoeg zijn.

Als we dat gedaan hebben, vraag ik aan de kinderen hoe we dit aan de piet gaan laten weten. Ik zat zelf aan een brief te denken maar als ze met een andere manier komen, doen we dat!

Hierna volgen er gespreken over hoe de piet eruit ziet en waar hij zal wonen. Dit hoort allemaal nog bij episode 1.

Episode twee gaat echt over techniek en onderzoekend leren. De kinderen krijgen weer een brief van de piet en daar staat een hulpvraag in. De piet wil dat de kinderen gaan helpen met een opdracht over drijven en zinken. In de brief staat het stappenplan van onderzoekend leren uitgelegd. We beginnen met een filmpje met een verhaaltje over drijven en zinken. En zo gaan we de andere stappen gezamenlijk af. Daarna gaan de kinderen zelf een boot ontwerpen wat kan blijven drijven. Dit gaan ze natuurlijk ook testen.

Als afsluiting, gaan we gezamenlijk met de ouders het filmpje kijken met alle foto's erin die de afgelopen tijd zijn gemaakt.

Episode 1, activiteit: 6

Studentnummer:	2527537
SLB:	Nina Plompen
Basisschoolcoach:	Helma Otten
School	Dommelrode
Stagegroep:	Groep 1-2
Mentor	Petra van Dijk
Datum activiteit:	22-11-2016
Domein, vak-/vormingsgebied:	Taal – aardrijkskunde - rekenen

Inhoud en doelen:

Inhoud en onderwerp van de leeractiviteit:

We zitten nog steeds in de eerste episode. We gaan nu meer naar de aardrijkskunde kant kijken van het verhaal. Waar leggen we de brief neer? Kunnen we dat aangeven op een plattegrond/schatkaart? Hoe gaan we dat dan doen?

Doelen voor de leerlingen:

Hierboven in het hoofdstuk: doelen voor de kinderen, zijn de doelen beschreven van het hele ontwerp. In deze activiteit komen de volgende kerndoelen en tussendoelen aanbod:

Doelen van Nederlands:

Kerndoel 1:

De leerlingen leren informatie te verwerven uit gesproken taal. Ze leren tevens die informatie, mondeling of schriftelijk, gestructureerd weer te geven.

- De kinderen luisteren naar monologen, bijvoorbeeld naar een klasgenoot die een persoonlijk verhaal vertelt of verslag uitbrengt of naar de leraar die een mededeling doet.
- De kinderen luisteren naar elkaar en naar de leraar tijdens gesprekken, bijvoorbeeld in een kleine kring, bij het spelen in hoeken of tijdens ontdekactiviteiten. In deze gesprekken wisselen ze de rol van luisteraar af met die van spreker. Ze laten middels de volgende gedragingen blijken dat ze (proberen te) begrijpen wat er gezegd is:
 - Ze stellen vragen en geven reacties voor tijdens en na het luisteren
 - Ze geven antwoord op vragen
 - Ze doen voorspellingen over het vervolg van de tekst
 - Ze trekken conclusies naar aanleiding van wat is voorgelezen of verteld is.
- De kinderen stellen met behulp van de leraar eigen leervragen op. Samen gaan ze in gesprekken op zoek naar antwoorden. Ze zoeken in interactie met anderen naar kennis en worden daarin ondersteund door de leraar. De kinderen denken zelf actief na, praten, luisteren naar anderen en leren van elkaar.
- De kinderen houden een mondelinge presentatie naar aanleiding van ontdekactiviteiten.
 - Ze brengen individueel of met een klein groepje verslag uit.
 - Ze demonstreren hun 'onderzoek' en lichten het mondeling toe
- De kinderen leggen schriftelijk vast wat ze geleerd of ervaren hebben, bijvoorbeeld in de vorm van:

- Een tekening
- Een stripverhaal
- Een informatieposter
- Een boekje

Kerndoel 2:

De leerlingen leren zich naar vorm en inhoud uit te drukken bij het geven en vragen van informatie, het uitbrengen van verslag, het geven van uitleg, het instrueren en bij het discussiëren.

- De kinderen nemen actief deel aan gesprekken, dit uit zich in de volgende gedragingen:
 - Ze nemen de gelegenheid om zelf iets te zeggen.
 - Ze gaan door omdat er naar hen geluisterd wordt.
 - Ze geven (uitgebreide) antwoorden op open vragen
 - Ze reageren uit eigen beweging (uitgebreid) op beweringen van anderen

Kerndoel 3:

De leerlingen leren informatie te beoordelen in discussies en in een gesprek dat informatief of opiniërend van karakter is en leren met argumenten te reageren.

- De kinderen verwoorden (in de kleine kring) hun mening
- Ze leggen uit waarom ze iets vinden
- Ze voeren onderhandelende gesprekken, waarin ze samen een probleem bespreken, bijvoorbeeld hoe een taak aan te pakken, maar ook samen een oplossing te bedenken. De gesprekken leiden tot een gezamenlijke oplossing of stelling.

Kerndoel 12:

De leerlingen verwerven een adequate woordenschat en strategieën voor het begrijpen van voor hen onbekende woorden. Onder 'woordenschat' vallen ook begrippen die het leerlingen mogelijk maken over taal te denken en te spreken.

- De kinderen helpen mee met de inrichting van de leeromgeving.
- De kinderen verkennen de wereld door te observeren en te experimenteren. Ze bespreken hun ontdekkingen en leren er zodoende woorden bij.

Doelen van rekenen/wiskunde:

Kerndoel 23:

De leerlingen leren wiskundetaal gebruiken.

- De kinderen vertellen in de kring wat ze gisteren, vanmorgen of vanmiddag gedaan hebben of gaan doen. Ze gebruiken hierbij allerlei begrippen rond tijd.

Doelen van ruimte

Kerndoel 50:

De leerlingen leren omgaan met kaart en atlas, beheersen de basistopografie van Nederland, Europa, en de rest van de wereld en ontwikkelen een eigentijds geografisch wereldbeeld.

- De kinderen denken na over de plaats waar dingen zich in de buurt/omgeving bevinden.
- Ze tekenen een kaart van hun buurt en geven die dingen daarop aan.

Beginsituatie van de leerlingen:

Betekenis/leefomgeving → De kinderen zitten nu als het goed is in het verhaal en

heeft daarom ook betekenis voor ze. We gaan nu kijken waar zwarte piet vandaan komt, en dat laten ze allemaal op hun eigen manier zien. Dit geeft betekenis voor ze en past bij de leefomgeving.

Organisatie → Dit is de eerste activiteit van de dag. We beginnen eerst met het liedje, de dag bespreken en wat we gaan doen. Daarna gaan we even kijken naar de wandfries. Wat hebben we gisteren gedaan. Nu ben ik benieuwd waar zwarte piet woont? Weet zwarte piet onze brief wel te vinden?

Niveau → Het sluit aan bij het niveau van de kinderen doordat ik naar de kerndoelen heb gekeken en doordat ze allemaal mee kunnen doen. Ze kunnen allemaal mee denken en met ideeën komen.

Persoonlijke leerdoelen, gerelateerd aan het persoonlijk ontwikkelingsplan:

3.3 Beheerst het kerndeel van overige kennisbases → Aardrijkskunde

criterium: Beheerst het kerndeel van de overige kennisbases (kennis en inzicht) en toont exemplarisch toepassing en betekenisgeving binnen de kritische situaties.

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: Dit zie je in het hoofdstuk theorie en kennisbasis van aardrijkskunde terug komen.

3.5 leerlijnen beschrijven en toepassen

criterium: Beschrijft leerlijnen en past deze toe.

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: Ik heb een verhalend ontwerp bedacht, een opzetje, en heb toen daarna meteen gekeken welke leerlijnen ik daar aan kan koppelen. Dit zijn vakoverstijgende doelen in deze les wat we zijn met taal en rekenen bezig.

4.3 leeromgeving inrichten

criterium: Richt de leeromgeving uitdagend en veilig in.

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: Ik richt de leeromgeving uitdagend in doordat ik kom met een brief van zwarte piet. Zo zijn de kinderen meteen betrokken en willen ze meer weten. Hierdoor zijn ze onbewust ook met verschillende leerlijnen bezig. Verder is het ook veilig doordat ik het in de gaten houd en de hoofdlijnen heb bedacht. Verder mogen de kinderen zelf veel inbrengen en met ideeën komen.

6.2 ouderparticipatie organiseren

criterium: Organiseert ouderparticipatie

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: Aan het einde van dit ontwerp, komen de ouders kijken naar wat de kinderen allemaal hebben ondernomen. Ik stuur de ouders hier een mail over. Verder kunnen ze mij volgen via mijn blog en via klasbord. Daar plaats ik foto's op en houd ze zo ook op de hoogte met waar we mee bezig zijn.

3.19 vakinhouden verbinden aan de actualiteit

criterium: Verbindt vakinhouden aan de actualiteit

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: Ik verbind de vakinhouden aan de actualiteit door het verhalend ontwerp over zwarte-piet te laten gaan omdat het nu de sinterklaasperiode is. Alles wat ik doe met de kinderen heeft daar mee te maken.

5.1 toont een professionele houding

criterium: Toont een professionele houding.

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: Ik toon een professionele houding door een draaiboek te maken van mijn verhalend ontwerp zodat anderen ook zien waar ik mee bezig ben en natuurlijk ook de kinderen. Verder test ik of het werkt en daar toon ik ook een professionele houding door objectief te zijn en te kijken of het nou wel echt werkt en wat misschien anders vorm gegeven moet worden. Ik ben professioneel naar ouders toe, wanneer ze iets willen weten en ook naar de

collega's.

7.3 onderwijs in groep verbeteren

criterium: Verbetert het onderwijs in de groep op basis van onderzoek

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: Ik ben bezig om het onderwijs in de groep te verbeteren door middel van onderzoek. Ik heb een aantal onderwijsprincipes opgesteld, en deze ga ik testen in de les om te kijken of daar het onderwijs in de groep beter van wordt.

7.4 onderzoeks- en reflectie instrumenten hanteren

criterium: Hanteert vanuit een onderzoekende houding onderzoeks- en reflectie instrumenten

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: Ik ben hier mee bezig omdat ik een onderzoekende houding heb, doordat ik ga kijken of mijn onderwijsprincipes wel werken. Ik reflecteer aan het einde van een activiteit zelf, met de kinderen en ook natuurlijk met mijn mentor.

De organisatie

Didactische werkvormen	Speel-leeractiviteit	Organisatie / materialen
<p><i>Inleiding</i> – Interactievorm omdat ik alles uit de kinderen wil laten komen. <i>Kern:</i> Interactievorm omdat de kinderen de opdracht van zwarte piet gaan uitvoeren. <i>Slot:</i> Interactievorm omdat ik erachter wil komen wat ze hiervan vonden.</p>	<ul style="list-style-type: none">- luisteren- praten- denken- tellen- verdelen- tekenen	<p><i>Organisatie:</i> Activiteit 6, om 08.30. Activiteit 7, om 9.30, activiteit 8, om 10.15. Activiteit 9, om 11.40.</p> <p><i>Materiaal:</i> - wandfries</p>

Opbouw van de leeractiviteit

	Tijd
<p>De kinderen komen vanaf 8.20 binnen en om 8.30 ga ik beginnen. Ze zitten dan allemaal in de kring. Dit moeten we eerst even doen voordat ik met de activiteit kan beginnen:</p> <ul style="list-style-type: none">- Welkom liedje- Dag bespreken en wat we gaan doen deze ochtend- Bespreken wat de kinderen hebben mee genomen <p>Activiteit 6: Verkennen/ opzetten onderzoek</p> <ul style="list-style-type: none">- Even terug blikken naar gisteren aan de hand van de wandfries. Wat hebben we gisteren gedaan? Wat stond er in de brief? Wat moesten we gaan doen?- Hoe weet de zwarte piet waar hij onze brief moet vinden? Kunnen we daar een plattegrond van maken? <p>Uitvoeren onderzoek/concluderen</p> <ul style="list-style-type: none">- Verschillende vormen uit de kinderen laten komen en ze laten proberen. En dit ook testen. Als iemand de kaart gebruikt, weet hij/zij dan waar de brief ligt? Hoe laten we dat weten? <p>Concluderen/presenteren</p> <ul style="list-style-type: none">- We gaan het ontwerp wat we samen gemaakt hebben, nog even	8.30

bespreken en goed aan elkaar laten zien. Reflecteren/evalueren - Wat hebben we nu allemaal gedaan? - Weten we nu alles van zwarte piet? - Wat willen we nog meer weten?	9.00 / 9.05
--	----------------

Episode 2, activiteit: 1

Studentnummer:	2527537
SLB:	Nina Plompen
Basisschoolcoach:	Helma Otten
School	Dommelrode
Stagegroep:	Groep 1-2
Mentor	Petra van Dijk
Datum activiteit:	28-11-2016
Domein, vak-/vormingsgebied:	Taal – rekenen – wetenschap en techniek - aardrijkskunde

Inhoud en doelen:

Inhoud en onderwerp van de leeractiviteit:

De kinderen hebben weer een brief gekregen, maar dit keer niet zomaar een brief. Het is een plattegrond met een kruis. Daar ligt de brief met een opdracht voor de kinderen. Hierin staan de stappen van onderzoekend leren beschreven wat gaat over drijven en zinken.

Doelen voor de leerlingen:

Hierboven in het hoofdstuk: doelen voor de kinderen, zijn de doelen beschreven van het hele ontwerp. In deze activiteit komen de volgende kerndoelen en tussendoelen aanbod:

Doelen van Nederlands:

Kerndoel 1:

De leerlingen leren informatie te verwerven uit gesproken taal. Ze leren tevens die informatie, mondeling of schriftelijk, gestructureerd weer te geven.

- De kinderen luisteren naar monologen, bijvoorbeeld naar een klasgenoot die een persoonlijk verhaal vertelt of verslag uitbrengt of naar de leraar die een mededeling doet.
- De kinderen luisteren naar elkaar en naar de leraar tijdens gesprekken, bijvoorbeeld in een kleine kring, bij het spelen in hoeken of tijdens ontdekactiviteiten. In deze gesprekken wisselen ze de rol van luisteraar af met die van spreker. Ze laten middels de volgende gedragingen blijken dat ze (proberen te) begrijpen wat er gezegd is:
 - Ze stellen vragen en geven reacties voor tijdens en na het luisteren
 - Ze geven antwoord op vragen
 - Ze doen voorspellingen over het vervolg van de tekst
 - Ze trekken conclusies naar aanleiding van wat is voorgelezen of verteld is.
- De kinderen stellen met behulp van de leraar eigen leervragen op. Samen gaan ze in gesprekken op zoek naar antwoorden. Ze zoeken in interactie met anderen naar kennis en worden daarin ondersteund door de leraar. De kinderen denken zelf actief na, praten, luisteren naar anderen en leren van elkaar.
- De kinderen houden een mondelinge presentatie naar aanleiding van ontdekactiviteiten.
 - Ze brengen individueel of met een klein groepje verslag uit.
 - Ze demonstreren hun 'onderzoek' en lichten het mondeling toe
- De kinderen leggen schriftelijk vast wat ze geleerd of ervaren hebben, bijvoorbeeld

in de vorm van:

- Een tekening
- Een stripverhaal
- Een informatieposter
- Een boekje

Kerdoel 2:

De leerlingen leren zich naar vorm en inhoud uit te drukken bij het geven en vragen van informatie, het uitbrengen van verslag, het geven van uitleg, het instrueren en bij het discussiëren.

- De kinderen maken kennis met school als institutionele communicatieve situatie, bijvoorbeeld doordat ze: objecten aanduiden, antwoord geven op informatievragen, vertellen over een belevenis, vertellen over wat ze gaan doen en later over de manier waarop ze iets gedaan hebben, een mening geven. Ze houden (korte) monologen:

- Ze vertellen een persoonlijk verhaal op basis van eigen ervaringen en belevenissen.
- Ze kunnen iets uitleggen.

- De kinderen nemen actief deel aan gesprekken, dit uit zich in de volgende gedragingen:

- Ze nemen de gelegenheid om zelf iets te zeggen.
- Ze gaan door omdat er naar hen geluisterd wordt.
- Ze geven (uitgebreide) antwoorden op open vragen
- Ze reageren uit eigen beweging (uitgebreid) op beweringen van anderen

Kerdoel 3:

De leerlingen leren informatie te beoordelen in discussies en in een gesprek dat informatief of opiniërend van karakter is en leren met argumenten te reageren.

- De kinderen verwoorden (in de kleine kring) hun mening
- Ze leggen uit waarom ze iets vinden
- Ze voeren onderhandelende gesprekken, waarin ze samen een probleem bespreken, bijvoorbeeld hoe een taak aan te pakken, maar ook samen een oplossing te bedenken. De gesprekken leiden tot een gezamenlijke oplossing of stelling.

Kerdoel 12:

De leerlingen verwerven een adequate woordenschat en strategieën voor het begrijpen van voor hen onbekende woorden. Onder 'woordenschat' vallen ook begrippen die het leerlingen mogelijk maken over taal te denken en te spreken.

- De kinderen helpen mee met de inrichting van de leeromgeving.
- De kinderen verkennen de wereld door te observeren en te experimenteren. Ze bespreken hun ontdekkingen en leren er zodoende woorden bij.

Doelen van rekenen/wiskunde:

Kerdoel 23:

De leerlingen leren wiskundetaal gebruiken.

- De kinderen beschrijven met de genoemde taalelementen hoeveelheden, vormen, structuren en handelingen (procedures), die ze zien, willen doen of gedaan hebben.
- De kinderen vertellen in de kring wat ze gisteren, vanmorgen of vanmiddag gedaan hebben of gaan doen. Ze gebruiken hierbij allerlei begrippen rond tijd.

Kerdoel 25:

De leerlingen leren aanpakken bij het oplossen van rekenwiskundeproblemen te onderbouwen en leren oplossingen te beoordelen.

- De kinderen leren oplossingen te onderbouwen en te beoordelen door bijvoorbeeld te redeneren over verbanden, redeneren op grond van eigenschappen of context gebonden betekenissen herkennen.

Doelen van natuur en techniek

Kerdoel 42:

De leerlingen leren onderzoek doen aan materialen en natuurkundige verschijnselen, zoals licht, geluid, elektriciteit, kracht, magnetisme en temperatuur.

- Bij kracht: Ze testen verschillende voorwerpen op hun drijfvermogen.

Kerdoel 44:

De leerlingen leren bij producten uit hun eigen omgeving relaties te leggen tussen de werking, de vorm en het materiaalgebruik.

- De kinderen doen onderzoek uit welke onderdelen iets bestaat.

Kerdoel 45:

De leerlingen leren oplossingen voor technische problemen te ontwerpen, deze uit te voeren en te evalueren.

- De kinderen overleggen met elkaar welke materialen ze gaan gebruiken voor een bepaald probleem. Dit evalueren ze ook met elkaar.

Doelen van ruimte

Kerdoel 50:

De leerlingen leren omgaan met kaart en atlas, beheersen de basistopografie van Nederland, Europa, en de rest van de wereld en ontwikkelen een eigentijds geografisch wereldbeeld.

- De kinderen denken na over de plaats waar dingen zich in de buurt bevinden.
- Ze tekenen een kaart van hun buurt en geven die dingen daarop aan.

Doelen van tijd

Kerdoel 51:

De leerlingen leren gebruik te maken van eenvoudige historische bronnen en ze leren aanduidingen van tijd en tijdsindeling te hanteren.

- De kinderen leren zich al spelend in de tijd te oriënteren.
- Ze gebruiken in hun gesprekken begrippen die naar de tijdsaanduiding verwijzen zoals: nu, later, vandaag, straks, meteen, morgen en gisteren.
- De kinderen vertellen in de kring over iets dat nu gebeurt, wat ze in het verleden (bijvoorbeeld in het weekend) beleefd hebben of vertellen over iets dat nog gebeurt (toekomst).
- Ze leren de tijd in te delen. Ze leren de tijd in te delen. Ze leren het werk op school te relateren aan de tijd (vandaag doen we dit, morgen doen we dat...).

Doelen van beeldende vorming

Kerdoel 55:

De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.

- De kinderen bekijken/luisteren naar elkaars werk.
- Ze vertellen over hun eigen werk.

Beginsituatie van de leerlingen:

Betekenis/leefomgeving → De kinderen zijn vorige week gestart met het verhalend ontwerp, episode 1. Ze waren hier erg enthousiast over en het had ook betekenis voor de kinderen doordat we een brief van zwarte piet hadden gekregen. Dit is tijdens deze les weer zo. We krijgen een brief en doordat we de stappen van onderzoekend leren gaan toepassen, krijgt het voor de kinderen meer betekenis en past het bij de leefomgeving.

Organisatie → Deze activiteit begint meteen om half 9. We gaan eerst de dag bespreken en kijken wat we gaan doen. Dan willen een paar kinderen nog kort wat vertellen en dan ga ik beginnen met de start van episode 2.

Niveau → Het sluit aan bij verschillende niveaus van de kinderen. Sommigen vinden het fijn om dingen op te schrijven en andere om het echt te zien. Beide vormen komen naar voren in deze les.

Persoonlijke leerdoelen, gerelateerd aan het persoonlijk ontwikkelingsplan:

3.3 Beheerst het kerndeel van overige kennisbases → Aardrijkskunde

Criterium: *Beheerst het kerndeel van de overige kennisbases (kennis en inzicht) en toont exemplarisch toepassing en betekenisgeving binnen de kritische situaties.*

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: Dit zie je in het hoofdstuk theorie en kennisbasis van aardrijkskunde terug komen.

3.5 leerlijnen beschrijven en toepassen

Criterium: *Beschrijft leerlijnen en past deze toe.*

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: Ik heb een verhalend ontwerp bedacht, een opzetje, en heb toen daarna meteen gekeken welke leerlijnen ik daar aan kan koppelen. Dit zijn vakoverstijgende doelen in deze les wat we zijn met taal, rekenen, wetenschap en techniek, aardrijkskunde, tijd en beeldende vorming bezig. Per activiteit ga ik kijken welke leerdoelen er echt aanbod komen.

4.3 leeromgeving inrichten

Criterium: *Richt de leeromgeving uitdagend en veilig in.*

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: We gaan verder met een nieuwe brief van zwarte piet. Door de stappen van de onderzoekscyclus te gebruiken, wordt de leeromgeving uitdagend. We gaan veel zelf onderzoeken en bekijken of bepaalde dingen wel werken.

6.2 ouderparticipatie organiseren

Criterium: *Organiseert ouderparticipatie*

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: Aan het einde van dit ontwerp, komen de ouders kijken naar wat de kinderen allemaal hebben ondernomen. Ik stuur de ouders hier een mail over. Verder kunnen ze mij volgen via mijn blog en via klasbord. Daar plaats ik foto's op en houd ze zo ook op de hoogte met waar we mee bezig zijn.

3.19 vakinhouden verbinden aan de actualiteit

Criterium: *Verbindt vakinhouden aan de actualiteit*

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: Ik verbind de vakinhouden aan de actualiteit door het verhalend ontwerp over zwartepiet te laten gaan omdat het nu de sinterklaasperiode is. Alles wat ik doe met de kinderen heeft daar mee te maken.

5.1 toont een professionele houding

Criterium: *Toont een professionele houding.*

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: Ik toon een professionele houding door een draaiboek te maken van mijn verhalend ontwerp zodat anderen ook zien waar ik mee bezig ben en natuurlijk ook de kinderen. Verder test ik of het werkt en daar

toon ik ook een professionele houding door objectief te zijn en te kijken of het nou wel echt werkt en wat misschien anders vorm gegeven moet worden. Ik ben professioneel naar ouders toe, wanneer ze iets willen weten en ook naar de collega's.

7.3 onderwijs in groep verbeteren

criterium: *Verbeter het onderwijs in de groep op basis van onderzoek*

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: Ik ben bezig om het onderwijs in de groep te verbeteren door middel van onderzoek. Ik heb een aantal onderwijsprincipes opgesteld, en deze ga ik testen in de les om te kijken of daar het onderwijs in de groep beter van wordt.

7.4 onderzoeks- en reflectie instrumenten hanteren

criterium: *Hanteert vanuit een onderzoekende houding onderzoeks- en reflectie instrumenten*

Hoe ben ik hier mee bezig geweest: Ik ben hier mee bezig omdat ik een onderzoekende houding heb, doordat ik ga kijken of mijn onderwijsprincipes wel werken. Ik reflecteer aan het einde van een activiteit zelf, met de kinderen en ook natuurlijk met mijn mentor.

De organisatie		
Didactische werkvormen	Speel-leeractiviteit	Organisatie / materialen
De activiteit bestaat uit een interactievorm omdat ik samen met de kinderen de brief van zwarte piet ga bespreken.	<ul style="list-style-type: none"> - luisteren - praten - denken - zoeken - drijven - zinken 	<p><i>Organisatie:</i> De activiteit begint om 08.30 en duurt zolang de kinderen betrokken zijn.</p> <p><i>Materiaal:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Plattegrond - Brief - Prullenbak met de drijf en zink spullen - werkblad

Opbouw van de leeractiviteit	Tijd
<p>De kinderen komen vanaf 8.20 binnen en om 8.30 ga ik beginnen. Ze zitten dan allemaal in de kring. Dit moeten we eerst even doen voordat ik met de activiteit kan beginnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Welkom liedje - Dag bespreken en wat we gaan doen deze ochtend - Bespreken wat de kinderen hebben mee genomen 	8.30
<p>Activiteit 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er ligt een envelop op de tafel. Hebben de kinderen die al gezien? - Wat zit er in de envelop? Iemand open laten maken. - Er zit een opgevouwen schatkaart in met wat tekst erop: lieve kinderen, kunnen jullie de brief vinden? Succes! (bijlage 3) - De envelop met de brief ligt op de verhoging, tussen de twee computers. - Ik lees de brief voor. In de brief staan verschillende stappen van het 	8.40

onderzoekend leren die wij moeten uitvoeren. Dit volgen wij precies. Zie bijlage 4.	
---	--

- Zolang de kinderen betrokken zijn, de stappen volgen. Wordt dit wat minder, dan op een ander moment die dag verder gaan.	
--	--

Theorie en de kennisbasis van aardrijkskunde

In het onderwijs met kleuters wordt doelbewust gewerkt aan de ontwikkeling van de ruimtelijke oriëntatie van kinderen. Verschillende activiteiten kunnen daaraan mee helpen. Ze moeten zich eerst bewust worden van de ruimte en kunnen zich daarna pas oriënteren. Al deze activiteiten worden samengevat onder het begrip, voorbereidend kaartlezen volgens Peters en Westerveen (2010). Er zijn verschillende onderdelen die bij het voorbereidend kaartlezen horen. Ik heb de onderdelen die bij mijn gegeven les horen, hieronder even in een schema gezet. Het voorbeeld komt uit mijn gegeven les.

Vaardigheid	Omschrijving	Voorbeeld
Benoemen	Kinderen leren ruimtelijke elementen te benoemen.	De kinderen noemen de voorwerpen in de klas die ze kunnen zien: deur, tafel, ramen etc.
Objectiveren	Kinderen moeten een zakelijke inventarisatie van een ruimte kunnen geven.	De kinderen hebben de klas beschreven. Ze hebben opgenoemd wat hier allemaal te zien is.
Lokaliseren	Kinderen moeten begrippen die iets weergeven over de afmeting, de plaats, de richting en de afstand van iets of iemand op een juiste manier kunnen gebruiken.	Waar is de deur? Waar moet je dan de tafel tekening? Waar is bij ons de verdieping in het lokaal? Hoeveel stappen moet je daarvoor zetten? We hebben dit toen samen op een plattegrond van de klas neergezet.

Met de hierboven beschreven vaardigheden ben ik mee bezig geweest. Ik ben ook al een klein beetje met het aanvankelijk kaartlezen bezig geweest. Want de piet had een plattegrond van de klas gemaakt. Hier stond een kruis op en dit was de plek die de kinderen moesten zoeken want hier lag weer een brief. We hebben toen gekeken naar de plattegrond. Wat zien we allemaal? Wat is alles? Hoe weten we nu waar het kruis is? We hebben dit samen besproken en zijn toen gaan kijken of we het konden vinden. Op dat moment gingen de kinderen alle kanten op, en waren niet meer bezig met de plattegrond. Ik heb ze toen even bij mij geroepen en we hebben toen nog even goed gekeken, waar we nou precies moeten gaan zoeken. Er staat niet voor niks een kruis op.

Je ziet ook wat dingen van de geografische zienswijze terug komen in mijn les. Ik ben vooral met de volgende stappen bezig geweest: waarnemen, beschrijven, verklaren en generaliseren. Waarnemen is niet terug gekomen omdat we niet gekeken hebben of het ook anders kan en hoe de kinderen erover denken. Van de geografische kubus zijn we vooral in het deel van de omgeving gebleven. Verder dan ons eigen klaslokaal hebben we niet gekeken.

Unieke bijdrage	Geografisch besef		Concepten (big ideas)	
Kernconcepten	Geografisch wereldbeeld	Kennis en inzicht in ruimtelijke vraagstukken		Geografische benadering
	Hoofdpijnen kennen van de spreiding van mens en natuur in de wereld	Inzicht in klimaatverandering, het proces van globalisering, wereldwijde migratiestromen	<ul style="list-style-type: none"> • Geografische vragen stellen • Geografische werkwijzen kunnen hanteren • Met geografische informatie (systemen) kunnen omgaan en een eenvoudig geografisch onderzoek uitvoeren 	<ul style="list-style-type: none"> • Alles is gelokaliseerd • Geen plaats is hetzelfde • Geen plaats is altijd hetzelfde • Kijk je op andere schaal dan zie je wat anders • De natuur bepaalt de structuur van gebieden • Mens en natuur bepalen de inrichting van gebieden • Relatieve afstand is belangrijk
Centraal hierin staan	Regio's en Thema's Topografie (300 namen)		Vaardigheden	
Contexten	8 thema's Klimaat en landschap Bevolking en ruimte Bestaansmiddelen Arm en Rijk	Grenzen en identiteit Krachten der aarde Bronnen van energie Water	• Gebruik kaart en atlas	
Ruimtelijke schaalniveaus	Eigen omgeving Nederland Europa Wereld			

Als ik naar mijn les ga kijken dan zie ik dat het aansluit bij het geografisch besef, den kennisbasis van aardrijkskunde. Eerst ga ik kijken bij geografisch wereldbeeld. Hier ben ik met de kinderen mee bezig geweest doordat we zijn gaan kijken naar de eigen omgeving en dan wel de klas. Dit sluit aan bij de leef- en belevingswereld van jonge kinderen. Daarna heb ik wat vragen aan de kinderen gesteld, wat dus weer past bij kennis en inzicht in ruimtelijke vraagstukken. Waar leggen we de brief aan de piet neer? Hoe gaan we dat laten zien? Wat moet er op een plattegrond komen? Waar begin je? Kan de piet hiermee de brief vinden?

We hebben daarna van de piet een plattegrond van de klas terug gekregen. We zijn hier met z'n alle is naar gaan kijken. Wat zien we er allemaal op staan? Waar bevindt de kruis zich? Dit allemaal past ook weer bij de geografische benadering. We hebben ook besproken wat er nou op een plattegrond moet staan waardoor wij weten waar iets ligt of moet zijn.

1.1 De student kan de specifieke bijdrage van het vak aardrijkskunde verwoorden aan de ontwikkeling van het geografisch besef van kinderen en licht dit toe aan de hand van de drie kernconcepten van het vakgebied.

Hierboven zie je dat ik de bijdrage heb kunnen uitleggen en ook nog heb verbonden aan de drie kernconcepten.

2.2 De student kan verwoorden welke geografische benadering en zienswijze hij gebruikt om relevante vakbegrippen bij de centrale thema's aan de orde te laten komen met als doel de kennisconstructie bij leerlingen te stimuleren. Hij illustreert dit met bij de groep passende voorbeelden van leerling-activiteiten.

Dit zie je terug komen in het hoofdstuk van de theorie.

4.3 De student kan beredeneren hoe hij taal- en rekenactiviteiten op een effectieve en evenwichtige wijze verweeft met aardrijkskundeonderwijs.

Dit zie je sowieso terug komen in de kerndoelen/leerlijnen die ik heb gebruikt. Je ziet het ook in de lesvoorbereiding terug komen.

Bronnenlijst

Peters, A. & Westerveen, F. (2010) Kaart en atlas. *Geowijzer. Kennisbasis inhoud en didactiek* (pp.14-19). Groningen/Houten: Noordhoff

Peters, A. & Westerveen, F. (2010) Kaartlezen. *Geowijzer. Kennisbasis inhoud en didactiek* (pp. 271-279). Groningen/Houten: Noordhoff

Tule inhouden en activiteiten. Geraadpleegd op 20 december 2016, van www.tule.slo.nl